

EVANGELICKÁ
TEOLOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

„Celý skutečný život je setkání.
Když se přestaneme setkávat,
je to, jako bychom přestali dýchat.“
Martin Buber

Katedra praktické teologie ETF UK ve spolupráci s pražským, poděbradským a ústeckým seniorátem ČCE srdečně zvou na konferenci

Setkání v duchovní péči

Hlavní přednášku prosloví profesor praktické teologie z Univerzity Zürich

Prof. Dr. Ralph Kunz

Křesťanské společenství jako prostor setkání se zranitelnými

[Christian Community as a Space of Encounter with the Vulnerable]

Konference se zaměřuje na křesťansky motivovanou duchovní péči v situacích, v nichž se lidé vyrovnávají s hledáním vlastní identity, duševním onemocněním, úbytkem sil v důsledku stáří, nevyléčitelnou nemocí, blížícím se koncem života, ztrátou blízkého...

V těchto situacích se odkrývá křehkost a zranitelnost lidské existence. Vystává obzvláštní potřeba smyslu, vyjádření sebe sama, pozornosti, přijetí a respektu druhých, ukotvenosti v konkrétním společenství i potřeba naděje přesahující pozemskou existenci.

Někteří lidé nacházejí smysl, útěchu a společenství díky své náboženské víře a praxi, jiní nikoli. Jak v těchto situacích reagovat na duchovní starosti a potřeby těch, o něž pečujeme? Jak pracovat s jejich zdroji? Jakými způsoby podporovat jejich víru a spirituální hodnoty?

A jak vůbec chápat cíle duchovní péče konané z pozic křesťanské víry?

8. dubna 2025, od 9:15 hodin

v budově ETF UK, Černá 646/9, Praha 1, první patro

Přednáška proběhne anglicky s českým překladem.

Univerzita Karlova
Evangelická teologická fakulta
Černá 646/9
110 00 Praha 1
www.etf.cuni.cz

Univerzita
Karlova

Program

9:15-9:30	Úvodní pobožnost: Jonatan Hudec
9:30-9:40	Zahájení: Jan Roskovec , děkan ETF UK
9:40-10:40	Ralph Kunz: Christian Community as a Space of Encounter with the Vulnerable (s českým překladem) [Křesťanské společenství jako prostor setkání se zranitelnými]
10:40-11:10	diskuze (německy či anglicky s českým překladem)
11:10-11:30	<i>přestávka na kávu</i>
11:30-11:50	Ladislav Beneš: Pastorage jako setkání – dějiny jednoho fenoménu
11:50-12:10	Ondřej Macek: Neboť jest naplněna trápeními duše má: deprese
12:10-12:30	diskuze
12:30-14:00	<i>přestávka na oběd</i>
14:00-14:20	Karel Šimr: Diakonická a kerygmatická pastorage. Bonhoefferovo rozlišení v kontextu pastoračních výzev 21. století
14:20-14:40	Adéla Muchová: Spiritualita v půli cesty: Reflexe duchovní péče na okraji církevních struktur
14:40-15:00	diskuze
15:00-15:15	<i>přestávka na kávu</i>
15:15-15:35	Lydia Zloh: Duchovní péče o terminálně nemocné děti a jejich rodiny – příklady z praxe a teoretické úvahy
15:35-15:55	Róbert Zacharovský: Keď si súrodenec v Kristu vezme život. Uvažovanie nad témou pastorálnej starostlivosti o pozostalých po samovražde člena kresťanskej komunity
15:55-16:15	diskuze
ca. 16:15	Zakončení: Tabita Landová

Anotace příspěvků

Křesťanské společenství jako prostor setkání se zranitelnými lidmi

Prof. Dr. Ralph Kunz, Theologische Fakultät Universität Zürich

„Všechn skutečný život je setkání“ je známý výrok židovského filozofa Martina Bubera (1878-1965). Odkazuje na základní lidskou zkušenost, která je zásadní i pro chápání křesťanského společenství. Nazývá se křesťanským, protože se odvolává na Ježíšovo jméno a uznává v něm zvláštní zaslíbení. Každý, kdo se zapojí do setkání se zranitelnými a potřebnými, se setkává s Bohem. To, co bylo dlouho uloženo v dlouhodobé kulturní paměti společnosti, se však stále více zapomíná „v odpolední křesťanství“ (Tomáš Halík). Jak může křesťanské společenství osvěžit svou paměť? Jaké má v postsekulární společnosti šance ukázat sobě i druhým cestu z izolace?

Pastorace jako setkání – dějiny jednoho fenoménu

Ladislav Beneš, Dr., Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Nejdůležitějším nástrojem pastorace je vlastní osoba a komunikace. Proto se „setkání“ s partnerem pastorace věnovala vždy pozornost. V dějinách můžeme nacházet různé podoby. Od andělů, kteří se setkávají s biblickými svědky, přes Ježíšova setkání a rozhovory po specifickou podobu Pavlových dopisů konkrétním lidem v konkrétních situacích. V období reformace Luther zdůrazní rozdíl mezi lidským slovem a Boží útěchou, ale zároveň poukáže na skutečnost, že Bůh chce s lidmi mluvit právě prostřednictvím lidí. Calvin zdůrazní přijetí srdcem. V pozdějších dějinách pastorace se objevují teorie, které se pokoušejí „zajistit“ pastoračně kvalifikované setkání odkazem na deklarace Božího slova nebo rozhovor o spirituálním rozměru života, jindy se klade důraz na bezmocné doprovázení, které dává prostor tajemství, nebo na setkání dvou osob, ve kterém dojde k prožitku záchrany. Je-li nejdůležitějším nástrojem pastorace vlastní osoba, pak (i) dějiny pastorace mohou ukázat, že vlastní pastorační nekvalifikuje užitá metoda, ale Duch svatý. Jde v posledu o setkání mezi Bohem a člověkem, které je nemanipulovatelné. A zároveň nejde o rezignaci na teorie, metody a profesionalitu, ale naopak, ty se stávají obranou proti manipulaci a zdrojem pro pastorační setkání.

Neboť jest naplněna trápeními duše má: deprese

Mgr. Ondřej Macek, Ph.D., Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Deprese jako téma duchovní péče. Existují pozitivní náboženské mechanismy při zvládnání deprese a odolnosti vůči výskytu deprese, ale také negativní náboženské zkušenosti, které mohou vést k jejímu prohloubení. Jakou roli mohou hrát evangelické sbory v podpoře zdraví a prevenci nemocí? Deprese je složitá nemoc s neurobiologickými a psychosociálními faktory, sbor a faráři však mohou poskytovat doplňující podporu k profesionální pomoci. Jak?

Diakonická a kérygmatická pastorec. Bonhoefferovo rozlišení v kontextu pastoračních výzev 21. století

Mgr. Karel Šimr, Ph.D., Teologická fakulta Jihočeské univerzity

Dietrich Bonhoeffer ve 30. letech 20. století přišel s rozlišením pastorec na diakonickou a kérygmatickou. Diakonická pastorec v jeho konceptu získává vlastní právo na existenci, přesto zůstává jejím hlavním úkolem odstraňovat překážky na cestě následného zvěstování. Příspěvek reflektuje recepci Bonhoefferova paradigmatu a zkoumá jeho možnosti v kontextu pastorační situace 21. století.

Spiritualita v půli cesty: Reflexe duchovní péče na okraji církevních struktur

Mgr. Adéla Muchová, Ph.D., Katholische Privat-Universität Linz

Křesťanská duchovní centra dnes představují alternativu k církevním společenstvím fungujícím na teritoriálním modelu. Zejména v městské pastoraaci jde o rostoucí trend v prožívání spirituality: lidé si volí komunity, které odpovídají jejich aktuálním potřebám. Někteří přicházejí s existenciálními otázkami, jiní tematizují svou dosavadní (ne)náboženskou praxi, a další hledají nové formy podpory na duchovní cestě. Jakým jazykem se tato centra obracejí ke svým návštěvníkům? Jak formulují svou nabídku, aby byla přístupná veřejnosti? Jaké formy společenství nabízejí těm, kteří se neidentifikují s konkrétní praxí víry? A jak přitom sama zůstávají zakořeněna v křesťanské víře?

Keď si súrodenec v Kristu vezme život. Uvažovanie nad témou pastorálnej starostlivosti o pozostalých po samovražde člena kresťanskej komunity

Mgr. Róbert Zacharovský, Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Příspěvek se snaží najít odpověď na otázku, jak by měla vypadat křesťanská pastorační péče o pozůstalé v situaci, kdy křesťanská komunita byla zasažena suicidiem jednoho jejího člena. Autor příspěvku nejprve hledí do minulosti a pomocí postojů významných historických postav křesťanství ilustruje vývoj křesťanského pohledu na sebevraždu v průběhu dějin. Následně přináší příklady současné pastorální praxe v kontextech severoamerického římskokatolického a protestantského křesťanství. V závěru příspěvku nastiňuje možnosti, jak by pastorační péče o pozůstalé po sebevraždě člena křesťanské komunity mohla vypadat v kontextu současného střeoevropského protestantismu.

Duchovná starostlivosť o terminálne choré deti a ich rodiny – príklady z praxe a teoretické úvahy

Mgr. Lidia Zloh, Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy

Príspevok sa venuje teoretickým úvahám o predstavách ako by mala vyzerat' duchovná starostlivosť o terminálne choré deti a ich rodiny v porovnaní s tým, ako vyzerá v praxi. Predstavené sú konkrétne príklady z detskej nemocnice v Českej republike (anonymne), pričom je teoreticky spracované, ako by ideálne mala vyzerat' práca duchovného, a tiež reálne zobrazenie toho, ako v skutočnosti prebieha, keď sa zohľadnia potreby pacientov a ich rodín. Príspevok bližšie vysvetľuje úlohu duchovného v konkrétnych situáciách, a jeho začlenenie do multidisciplinárneho tímu v nemocničnom prostredí. Je spracovaný na základe skúseností v multidisciplinárnom paliatívnom tíme v ČR. Na záver prináša krátke porovnanie duchovnej starostlivosti o terminálne choré deti a ich rodiny v USA a v ČR.

